

Craiova

decembrie 1985

Festivalul artei și creației studențești (ediția a XVI-a)

Festivalul artei și creației studențești este un cadru de emulație spirituală, o competiție a valorilor, o modalitate de promovare a teatrului bun și de respingere, delicată dar fermă, a veleitarismului și crorii de gust.

O dată la doi ani, cele mai active și mai bune trupe studențești din România se pun în „starea de competiție”, pentru a-și vedea încununată munca, pasiunea și florul artistic, într-un cadru sărbătorec. Este o „sărbătoare „de lucru”, fiindcă etapa finală a competiției de teatru studențesc este și cea mai nimerită ocazie de cunoaștere reciprocă. Cei mai înțelepți dintre studenți nu pleacă niciodată fără să-și fi îmbogățit, într-un fel sau altul, experiența artistică.

„Un fel de maraton...”, cum bine zicea Marin Sorescu la conferința de presă de după festival. Timp de patru zile, pe scena mare și pe cea a Studioului T 94 ale impozantului Teatru Național din Craiova s-au perindat 40 de formații studențești de teatru. Este, desigur, o cifră remarcabilă, care ascunde — sub masca rece a simplei statistici — și virtuțile, dar și slăbiciunile acestei a XVI-a ediții a festivalului.

La secțiunea **teatru-colaj**, două trupe au atins treapta adevărului artistic. A impresionat iarăși — a câta oară? — strălucitoarea trupă a studenților din Timișoara, cunoscută sub numele de Studio de caragialeologie. **Fintina III**, spectacolul acestui studio, a demonstrat puterea tinerilor de a repera ironia cu valențe contemporane din opera în proză a lui Caragiale și de a găsi o formulă regizorală vie, ingenioasă. De altfel, studenții timișoreni nu fac decât să confirme renumele pe care și l-au cucerit în ultimul deceniu, ca exegeți-artiști ai operei caragialeene.

O emoție curată au transmis clujenii, montând un spectacol pe baza unor texte

scrise sau folclorice care au păstrat neștearsă imaginea lui **Horea** (titlul spectacolului). Mi-a plăcut plasticitatea acestei montări, capacitatea ei de evocare.

În cadrul **teatrului dramatic** s-au detașat prin notele acordate de juriu și prin participarea publicului, spectacolele cu piesele **A treia țeapă** de Marin Sorescu, **Opinia publică** de Aurel Baranga, **Ultimele știri** de Adrian Dohotaru și **Năpasta** de I. L. Caragiale. În calitate de regizor al studenților craioveni care au jucat „țeapa” soresciană, n-am să spun decât că e impresionantă ambiția oltenilor în alegerea unui text științific dar dificil și prin capcane. Din același motiv, am fost alături de studenții Casei de cultură din Iași, care au jucat **Năpasta**, și care, cel puțin 30 de minute dintr-o oră de spectacol, au fost extraordinari. Cele două-trei inadvertențe regizorale au fost, după opinia mea, prea aspru sancționate de un juriu, altminteri, extrem de corect.

Dintre spectacolele secțiunii **experiment**, nu s-au putut reține decât **Operația** (text de Alexandru Tomcsó), jucat de tîrgu-mureșeni, și **Coroană pentru Doja**, jucat de formația Facultății de științe ale naturii din Timișoara. Pretențiosul „experiment” a produs o oarecare confuzie în regie, ceea ce s-a răsfrînt asupra conținutului dramatic; am asistat la spectacole inușii complicate, la îndrumări regizorale care se doreau novatoare, menținîndu-se însă la suprafață, la contorșnări în interpretare, la lansarea unor texte „necoapte”, non-dramatice. De altfel, montări fastidioase, manifestări de snobism s-au ivit în toate compartimentele, căci „experimentul” a beneficiat de un *passé-partout* prea puțin justificat.

721

Un gen la care juriul n-a acordat decât un premiu al III-lea — și anume, studenților Facultății de filologie din Craiova, care au pus merituos în scenă **O sărbătoare princiară** de Teodor Mazilu — a fost teatrul-document.

Două spectacole care au plăcut au fost prezentate în cadrul teatrului de valorificare a obiceiurilor populare. Neașteptat, primul loc l-au ocupat studentele Filologiei din Timișoara, iar „Podul” bucurștenilor a trebuit să secondeze. Cred că în acest caz juriul s-a lăsat sedus de acuratețea și frumusețea textului folcloric comunicat de timișorence, deoarece ca regie acest spectacol a fost simplist.

Cei mai buni la monolog au fost ieșenii Silvia Lăcătuș (excețenta interpretă din Năpasta), Gabriel Lazăr, și Irimie Odeț, iar la pantomimă, tot ieșenii Sil-

viu Petcu și Diana Coman, precum și clujeanul Iosif György (locul II). Aceste rezultate confirmă priceperca și predilecția ieșenilor pentru sugestia comică.

Simptomatic mi se pare faptul că teatrului cu problematică studentescă i s-a acordat doar un premiu II (bucureștenilor de la Facultatea de fizică).

Cum era și firesc, studenții la actorie s-au prezentat într-o categorie aparte. În palmares, laurii aurii au revenit bucurștenilor de la I.A.T.C., care au prezentat Peer Gynt, un text pe cît de fastuos, pe atît de dificil. Spectacolul regizat de tînărul absolvent Ștefan Iordănescu este, fără doar și poate, o reușită; lilonul dramatic și cel meditativ-liric s-au intersectat benefic, interpretii s-au cheluit în roluri multiple, cu har și dăruire (fără ca, din păcate, interpretul lui Peer să rămînă memorabil).

Premii

TEATRU-COLAJ : Premiul I — Studioul de caragieologie al Institutului Politehnic din Timișoara, pentru spectacolul **Fîntina III**; Premiul II — Formația Casei de cultură a studenților din Cluj-Napoca, pentru spectacolul **Horea**.

TEATRU-EXPERIMENT : Premiul I — Formația Casei de cultură a studenților din Tirgu Mureș, pentru spectacolul în limba maghiară **Operația**; Premiul III — Formația Facultății de științe ale naturii din Timișoara, pentru spectacolul **Coroană pentru Doja**.

TEATRU DRAMATIC : Premiul I — Formația Casei de cultură a studenților din Craiova, pentru spectacolul **A treia țepă**; Premiul II — Formația Casei de cultură a studenților din Cluj-Napoca, pentru spectacolul **Opinia publică**; Premiul III — Formația Institutului de medicină din Timișoara, pentru spectacolul **Ultimele știri**; Formația Casei de cultură a studenților și tineretului din Iași, pentru spectacolul **Năpasta**.

TEATRU-DOCUMENT : Premiul III — Formația Facultății de filologie din Craiova, pentru spectacolul **O sărbătoare princiară**.

TEATRU DE VALORIFICARE A OBICEIURILOR POPULARE : Premiul I — Seminarul de etnologie al Facultății de filologie din Timișoara; Premiul II — Teatrul „Podul” al Casei de cultură a studenților din București.

INSTITUTELE DE TEATRU : Premiul I — Institutul de artă teatrală și cinematografică „Ion Luca Caragiale” din București, pentru spectacolul **Peer Gynt**; Premiul II — Institutul de teatru „Szentgyörgyi István” din Tirgu Mureș (secția română), pentru spectacolul **Jocul vietii și al morții în deșertul de cenușă**; Premiul II — Institutul de teatru „Szentgyörgyi István” din Tirgu Mureș (secția maghiară), pentru spectacolul **Patima roșie**.

MONOLOG : Premiul I — Silvia Lăcătuș (Institutul Politehnic din Iași); Premiul II — Gabriel Lazăr (Institutul Politehnic din Iași). Premiul III — Irimie Odeț (Institutul Politehnic din Iași).

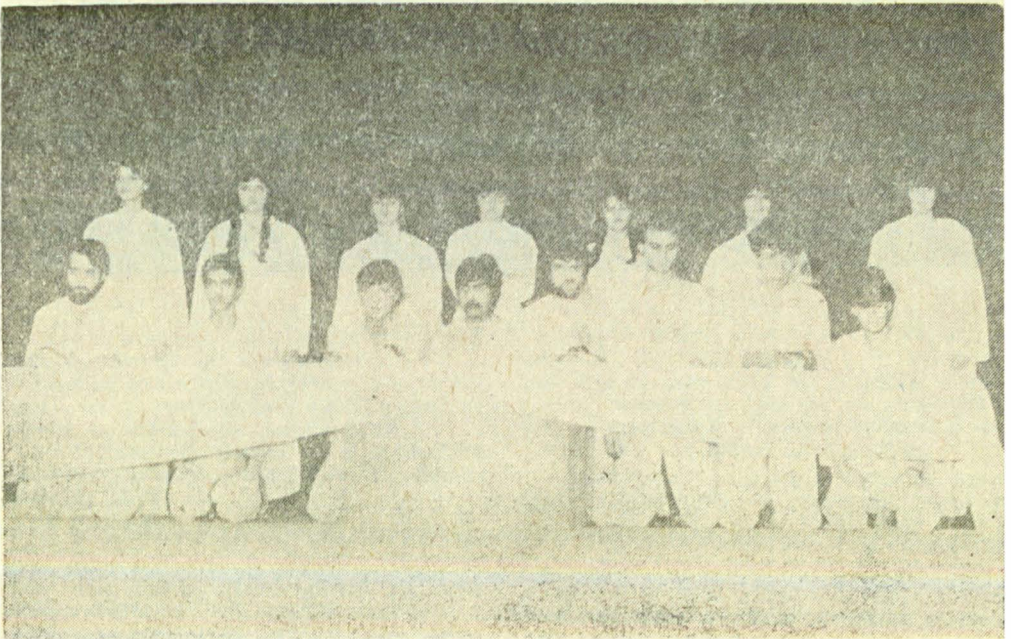
PANTOMIMĂ : Premiul I — Silviu Petcu (Institutul politehnic din Iași); Premiul II — Iosif György (Facultatea de geologie-geografie din Cluj-Napoca); Premiul III — Diana Coman (Institutul de medicină și farmacie din Iași).

TEATRU CU PROBLEMATICA STUDENTEASCĂ : Premiul III — Formația Facultății de fizică din București, pentru spectacolul **Viața de zi cu zi**.

„Fintina III” — colaj prezentat de Studioul de caragialeologie din Timișoara

„Horea”, montaj de texte în interpretarea studenților din Cluj-Napoca

Studentii Institutului de teatru din Tirgu Mures, foarte buni si ei, si-au demonstrat prin repertoriu predilectia pentru interpretarea psihologica, pentru relatia scenica intemeiata pe tensiunea launtrica. Astfel ca parabola antirazboinica creată de Horia Lovinescu prin remodelarea arhetipurilor mitice — **Jocul vieții și al morții în deșertul de cenușă** — a fost pusă în scenă de studenții secției române în spiritul textului și cu virtuți artistice evidente. Respect pentru valoare, pentru adevărul artei și talent care au dovedit și studenții secției maghiare, care au jucat cu patos **Patima roșie** a lui Mihail Sorbul.

Impărțirea spectacolelor pe secții crează discuții în ce privește atât forma cît și fondul. Dacă se poate accepta existența unui teatru-colaș și a unei forme de teatru-document (corect: documentar), nu aceleași lucruri se pot afirma în chestiunea teatrului dramatic. Intreg teatrul e dramatic, din simplul motiv că „dramatic” e un concept evasisimilar cu acela de „teatru”. Cît privește teatrul-experiment (corect: experimental), acesta mai că nu există. Este o tendință în practica teatrală, legată de ideea de căutare, de înnoire a mijloacelor, dar studenții trebuie să-și apropie mai întâi a-b-c-ul jocului, eventual să pășească mai departe pe traseul alfabetului teatral, și, după și dacă au epuizat mijloacele existente, să caute altele noi. În altă ordine de idei, nu prea s-a făcut observată dorința studenților de a juca pe scenă propria condiție socială, psihologică, intelectuală. Cu atât mai mult au fost agreate spectacolele care au plecat de la texte va-

lide, clasice sau contemporane, cu o regie preocupată de comunicarea cu publicul.

Spectacolele studentești prezentate la Craiova au fost văzute de un juriu cu maximă competență profesională, un juriu care ar sta la fel de bine și în fața teatrelor profesioniste Dumitru Radu Popescu, Marin Sorescu, Ileana Berlogea, Ion Cojar, Theodor Mănescu, Mihai Berchet, Natalia Stancu, Tudor Gheorghe, Ion Marinescu, Leni Pința Homeag, Ioan Popa, Magdalena Popa. Un juriu care a fost pus la grea încercare de programul foarte încărcat, dar care a împărțit laurii pe merit.

Publicul tînăr și numeros a dat o alură sărbătorească întregii manifestări, așa cum numai studenții știu s-o face. A fost o forțată spirituală, culminînd cu festivitatea de premiere, cînd au fost ovationați învingătorii.

Conferința de presă, care a pus față în față juriul, ziaristii și interpreții, a încununat, prin disocieri, explicații și propuneri, o manifestare care are nevoie de o atare limpezire a efortului artistic, de îndrumarea venită din experiență. S-au comemorat reușitele, s-au formulat rezerve față de diletantism și snobism, față de textele precare care au fost prezentate în festival. A fost un colocviu universitar sui-generis, care, credem, a prins bine celor care au avut urechi de auzit și înțelepciunea de a prelucra cele auzite.

Patrel. BERCEANU